

Procesul istoric de constituire și afirmare a statalității române moderne*

Klaus Werner Iohannis

Președintele României

Preafericirea Voastră,
Domnule președinte al Academiei Române,
Onorați membri ai Academiei Române,
Preacucernici părinți,
Dragi studenți,
Doamnelor și domnilor,

24 ianuarie este ziua în care sărbătorim unul dintre momentele istorice cele mai apropiate de sufletele noastre, Unirea Principatelor. Ea a confirmat cursul spre modernitate și unitate națională al țărilor românești, inițiat în anul revoluționar 1848. Atunci, viitorul domn al Unirii, Alexandru Ioan Cuza, ca și principalul său sfătuitor, Mihail Kogălniceanu, au fost cei care au dat expresie aspirațiilor românilor din Moldova.

Alegerea succesivă a lui Alexandru Ioan Cuza, în 5 și 24 ianuarie 1859 în Moldova și apoi în Țara Românească, a fost o confirmare a faptului că marile idealuri ale Revoluției de la 1848 nu fuseseră uitate și că aveau să se regăsească printre prioritățile noului domnitor.

Primii ani după Unirea Principatelor au rămas în istoria și în mentalul nostru colectiv ca o perioadă definitorie pentru occidentalizarea României.

Consistența reformelor inițiate de Alexandru Ioan Cuza și relevanța rezultatelor acestora au trasat calea spre modernitate a țării noastre. În istoria României, parcă niciodată nu au fost mai multe, mai urgente și mai importante lucruri de făcut decât cele care au fost împlinite după Unirea Principatelor. În domeniul precum educația, administrația, apărarea națională, agricultura și numeroase altele, cele mai importante procese de modernizare a țării noastre își au rădăcinile în efortul reformator, în energia și viața elitelor acelei perioade.

Marea Unire, ca realizare cardinală a românilor, nu ar fi fost posibilă fără Prima Unire din 1859.

De fiecare 24 ianuarie ne gândim la moștenirea atât de importantă pe care ne-a lăsat-o domnitorul Alexandru Ioan Cuza. Este o reflecție necesară, dacă ne dorim ca România să continue să progreseze și să se dezvolte. Trebuie să învățăm din trecut, în beneficiul generațiilor de azi și al moștenirii pe care suntem datori să o lăsăm, și noi, generațiilor viitoare.

Unirea Principatelor Române s-a realizat într-un context politic complex, atât intern, cât și internațional.

Misiunea reformatorului Cuza, omul de stat care a pus bazele modernizării țării, a stat sub îndemnul lui Mihail Kogălniceanu: „Fă ca legea să înlocuiască arbitrarul; fă ca legea să fie tare”. Aceste principii atât de clar exprimate de Mihail Kogălniceanu reprezintă fundamentul pe care s-a clădit națiunea noastră și una dintre cele mai importante contribuții pe care am primit-o de la generația care a făcut Unirea.

Momentul istoric 1859 a fost posibil, așadar, pentru că elitele acelei perioade și-au propus ținte înalte care să corespundă năzuințelor oamenilor. Iar pentru atingerea acestor obiective naționale au întărit legea, nu au slăbit-o, au construit instituții, nu au încurajat abuzul de putere.

Când celebrăm Prima Unire, să avem în memorie și abnegația cu care s-a purtat lupta pentru consolidarea unor autorități și instituții publice puternice și funcționale.

Elitele perioadei au înțeles că, dincolo de frăția de limbă și de sânge, este nevoie de o statalitate pe model occidental, liberal, în care politica și

*Cuvânt susținut la sesiunea de comunicări științifice „Unirea Principatelor Române, bază a Statului Român Modern” (24 ianuarie 2019, Palatul Patriarhiei)

*Depunere de coroane de flori la statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza de pe Dealul Mitropoliei
24 ianuarie 2019*

administrația să urmărească întărirea economiei provinciilor românești, modernizarea agriculturii, construirea de noi căi de comunicații, deschiderea în toate domeniile spre Europa.

Dacă suntem dezamăgiți că Moldova nu a recuperat decalajul economic și nu este legată printr-o infrastructură modernă de restul țării, beneficiind în schimb la fiecare 24 ianuarie de reînnoite promisiuni, atunci să dăm la o parte populismul și să ne reîntoarcem la prioritățile oamenilor, așa cum le-a urmărit cu energie, în scurta sa domnie, Alexandru Ioan Cuza.

Doamnelor și domnilor,

În 1859, Principatele Române îmbrățișau valorile europene și intrau într-un amplu proces de modernizare și consolidare a statului.

În 2019, destinul României nu mai poate fi separat de Uniunea Europeană, ca proiect de pace, prosperitate, siguranță, echitate și coeziune pentru cetățenii săi.

De 160 de ani, românii se apropie de valorile umaniste fundamentale ale Europei, prin edificarea unui stat al legii, al democrației și demnității umane, al libertății și egalității. Acest parcurs a fost marcat de viziune, dar și de sacrificiu, de angajament, dar și de jertfă.

Exemplul elitelor și mesajul acțiunilor lor de acum 160 de ani ne sunt în continuare călăuzitoare și ne arată că, în vremuri grele, adevărații oameni de stat trebuie să se ridice la înălțimea marilor provocări și să acționeze în beneficiul cetățenilor.

Vă mulțumesc!